

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: J. P.
zastoupený M. P.

proti
žalovanému: Ministerstvo dopravy
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

za účasti: Správa železnic, státní organizace
sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MD-3153/2025-910/3 ze dne 29. 1. 2025, ve věci
odnětí vlastnického práva,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 27. 2. 2025 domáhal zrušení výroku II. rozhodnutí žalovaného č. j. MD-3153/2025-910/3 ze dne 29. 1. 2025, kterým bylo výrokem I. co do roku narození změněno a výrokem II. ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Dopravního a energetického stavebního úřadu č. j. DESU/032/019511 ze dne 31. 10. 2024. Správní úřady k návrhu osoby zúčastněné na řízení odňaly žalobcovo vlastnické právo k pozemkům p. č. XA, XB, XC a XD v k. ú. X, a to z důvodu realizace veřejně prospěšné stavby celostátní dráhy „Modernizace trati Brno – Přerov, 4. stavba Nezamyslice – Kojetín“. Náhradu za vyvlastnění stanovil ve výši 129 850 Kč.
2. Žalobce v žalobě namítl, že nebyly splněny podmínky zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, ve znění pozdějších předpisů, pro vyvlastnění. Práva k pozemkům lze totiž získat odkoupením na základě některé platné nabídky.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 2. 5. 2025 navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Zrekapituloval průběh kontraktačního procesu, který předcházel řízení o vyvlastnění, kdy žalobce požadoval částky, na něž vyvlastnitel nemohl přistoupit. Žalobní námitku, že existuje možnost dohody, žalobce uplatňoval již ve správním řízení, a byla mu vypořádána. Žalobce – ač řádně poučen o zákonných podmínkách pro uzavření dohody – nikdy nepředložil důkaz pro své tvrzení, že hodnota pozemků překračuje cca osminásobně znalecky určenou kupní cenu vynásobenou osminásobným koeficientem. Vyvlastnitel jako státní organizace musí hospodařit v mezích stanovených zákonem, a nemůže akceptovat ničím nepodložené nabídky.
4. Osoba zúčastněná na řízení se k věci samé nevyjádřila.
5. U jednání dne 13. 8. 2025 žalobce setrval na svém stanovisku; upozornil dále na chybný odkaz na právní ustanovení v prvostupňovém rozhodnutí. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení se z jednání omluvili.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Z obsahu správních spisů soud zjistil následující: Vyvlastňovací řízení bylo zahájeno na základě žádosti zúčastněné osoby podané Dopravnímu a energetickému stavebnímu úřadu dne 22. 7. 2024. Předtím jednal vyvlastnitel se žalobcem o odkupu předmětných pozemků. Nechal vyhotovit znalecký posudek č. 46230/2023 ze dne 14. 8. 2023, který vyhotovil znalec René Tomeš a který stanovil obvyklou cenu pozemků na 129 850 Kč. Na základě § 3b odst. 1 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, byla tato částka navýšena osminásobným koeficientem. Žalobci byla nabídnuta částka 1 038 800 Kč, kterou odmítl a požadoval 10 086 984 Kč bez DPH. Dále pokračovala jednání mezi vyvlastnitelem a žalobcem, kdy žalobce vždy požadoval částku vyšší, než oněch 1 038 800 Kč. Dopravní a energetický úřad následně návrhu na vyvlastnění prvostupňovým rozhodnutím vyhověl a po podaném odvolání ho žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil.
8. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se

zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.

9. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
10. V projednávané věci nebylo mezi stranami sporu o to, že byly splněny podmínky vyvlastnění spočívající v zákonném podkladu a veřejném zájmu, kdy k omezení vlastnického práva došlo k umožnění realizace stavební modernizace úseku celostátní dráhy.
11. Spor je veden o splnění podmínky nemožnosti získat práva k pozemkům dohodou (podmínka subsidiarity vyvlastnění).
12. V projednávané věci bylo postupováno podle urychlovacího zákona. Žalobci byla nabídnuta částka ve výši osminásobku znalecky určené ceny dle § 3b odst. 1 písm. a) citovaného zákona. Žalobce však tuto zvýhodněnou nabídku neakceptoval. Požadoval částku vyšší, kterou však vyvlastňovatel není oprávněn žalobci vyplatit. Podmínka nemožnosti získat práva k pozemkům dohodou tak byla splněna.
13. Vzhledem k cíli urychlovacího zákona, jímž je zájem na co nejrychlejší realizaci výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, tento zákon umožňuje v zájmu efektivity a zrychlení celého procesu nabídnout vlastníku potřebných nemovitých věcí za jeho pozemky částku vyšší než cenu obvyklou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 176/2019-53 ze dne 28. 7. 2021, odst. 28). Účelem tohoto zvýhodnění je motivovat vlastníky k dohodě bez nutnosti provádění vyvlastňovacího řízení. Urychlovací zákon umožňuje cenu obvyklou navýšit jako formu „odměny“ za urychlení procesu vyvlastnění. Jestliže však vyvlastňovaný na urychlení procesu odmítne participovat, o uvedenou „odměnu“ se připraví. Má pak už „jen“ nárok na cenu obvyklou, stanovenou znaleckým posudkem, což je spravedlivá náhrada dle Listiny.
14. Soud se v této otázce s napadeným rozhodnutím plně ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje.
15. Námitkou chybného označení ustanovení zákona v prvostupňovém rozhodnutí se soud nezabýval, protože byla uplatněna opožděně.
16. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
18. O náhradě nákladů zúčastněné osoby bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že jí náhrada nákladů nebyla přiznána, neboť nebyly splněny podmínky tam uvedené pro přiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Ostravě dne 13. srpna 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje